

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/1012/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213202201
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7213202201.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, vo veci žalobcu CASH COLLECTORS SK s.r.o., Bratislava, Mlynské Nivy 49, IČO: 44 703 015, zast. Advokátskou kanceláriou Havel, Holásek & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 49, IČO: 36 856 584 proti žalovanému U. R., V. M., O. D. XX, zastúpeného opatrovníčkou L. R., M., V. O. D. XX, o zaplatenie 2 369,70 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 18C/228/2013-85 z 3.9.2014 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v časti, ktorým súd žalobu v prevyšujúcom rozsahu zamietol.
Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 464,16 eur, úroky z úveru zo sumy 437,60 eur vo výške 17,7% z dlžnej sumy ročne od 21.5.2011 až do zaplatenia a úroky z omeškania zo sumy 464,16 eur vo výške 9,25% ročne od 21.5.2011 až do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia, žalobu sa v prevyšujúcom rozsahu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie o. i. odôvodnil tým, že žalobou z 28.1.2013 žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2 369,70 eur, úroky z úveru vo výške 17,7% ročne zo sumy 2 128,10 eur odo dňa 21.5.2011 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 2 128,10 eur od 21.5.2011 až do zaplatenia a čím žalobu dôvodil konštatoval, že Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavrel žalobca s pôvodným veriteľom žalovaného v súlade s § 524 Obč. zák., že Zmluva bola uzavretá 1.12.2010, že predmet postúpenia bol špecifikovaný v Prílohe k zmluve o postúpení, a predstavoval podľa vyčíslenia dlh žalovaného na istine vo výške 2 128,10 eur a nezaplatené úroky vyčíslené do dňa postúpenia pohľadávky v sume 241,60 eur. Uviedol ako žalobca špecifikoval dlh na istine 2 128,10 eur, že na úhradu záväzku žalovaný poukázal len sumu 218,81 eur, ktorá bola v časti 145,25 eur započítaná na úhradu čerpaných finančných prostriedkov, úrokov z úveru a poplatkov a v časti 73,56 eur bola započítaná na úhradu úrokov z omeškania, že podľa prehľadu splátok, žalovaný uhradil riadne a včas naposledy splátku splatnú 20.9.2006. Splátku splatnú 20.10.2006 uhradil až 14. 11. 2006, v roku 2007 neuhradil žiadnu splátku, následne 18.2.2008 uhradil sumu 109,41 eur.

Zistil, že Zmluva uzatvorená žalovaným a Slovenskou sporiteľňou a.s., svojimi obsahovými náležitosťami spadá medzi zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obch. zák.(zák.č. 513/91 Zb.), a súčasne sa riadi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Obč. zák., zák.č. 250/07 Z.z.), ako aj zákonom č. 258/01 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, že právny predchodca žalobcu vystupoval v záväzkovom vzťahu so žalovaným ako podnikateľský subjekt - dodávateľ, žalovaný bol v postavení spotrebiteľa.

Citoval znenie § 52 Obč. zák., § 497 Obch. zák., § 5b zák. č. 250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a vzhľadom na charakter účastníkov záväzkového vzťahu zo zmluvy o úvere, kde na jednej strane vystupoval dodávateľ a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, vyjmúc ustanovenia Obchodného

zákonníka upravujúce zmluvu o úvere, v ostatnom rozsahu sa právny vzťah účastníkov zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej posudzuje podľa občianskoprávnej úpravy týkajúcej sa ochrany záujmov spotrebiteľa. To sa vzťahuje aj na právne otázky spojené s premlčaním práva zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere uzavretej podľa § 497 Obch. zák., keď aj na uvedenú zmluvu sa aplikujú ustanovenia o premlčaní vyplývajúce z úpravy O. z., že dôvodnosť a zákonnosť takého postupu bola ustálená súdnou judikatúrou (NS SR sp. zn. 5 MCdo 2/09, Ústavný súd SR I US 402/2013) a vyplýva aj z novelizovaného ust. § 52 ods.2 Obč. zák., v zmysle ktorého, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia O. z., aj keď by sa inak mohli použiť normy Obchodného práva. Vychádzajúc z toho, že predmetom nároku žalobcu je právo na plnenie splátok a úrokov z úveru a úrokov z omeškania počnúc dlžnou splátkou z 20.11.2006 do času konečnej splatnosti úveru 20.5.2011, že v zhode s ustanoveniami zák. č. 250/07 Z.z. ex offo prihliada na premlčanie nároku.

Citoval znenie § 100 ods.1 veta prvá, § 101, § 103 O. z., a konštatoval, že žalobca uplatnil právo žalobou na súde dňa 28.1.2013. Vzhľadom na čas uplatnenia nároku, došlo k premlčaniu práva žalobcu na úhradu finančného plnenia zodpovedajúceho splátkam a ich príslušenstvu splatným do 28.1.2010. Konštatovanie premlčania súdom má rovnaké účinky, ako námietku premlčania uplatnená dlžníkom, teda premlčané právo nemožno veriteľovi priznať (§ 100 ods. 1 in fine O. z.) Za dôvodné je možné považovať len nárok na úhradu dlhu zodpovedajúceho splátkam splatným v období od 20.2.2010 do 20.5.2011, čo zodpovedá sume 437,60 eur (16 x 27,35 eur) na istine úveru a sume 26,56 eur na poplatku za vedenie účtu (16 x 1,66 eur). Žalobca žiadal z istiny úveru dohodnuté úroky z úveru a z dlžnej sumy úveru a poplatkov tiež úroky z omeškania všetko od 21.5.2011. V zmysle § 502 ods. 1 Obch. zák., od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. V článku I zmluvy o úvere, si zmluvné strany dohodli úroky z úveru v hodnote 17,7% ročne, v takomto rozsahu boli tieto úroky aj priznané. Pokiaľ ide o úroky z omeškania tieto veriteľovi patria v rozsahu vyplývajúcom z občianskoprávnej úpravy vyplývajúcej z nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z..

Ďalej citoval znenie § 369 ods. 1 Obch. zák., a uviedol, že ku dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného záväzku, ktorý sa viaže na splatnosť poslednej splátky 20.5.2011, výška úrokov z omeškania zodpovedala podľa nar. vl. č. 87/95 Z.z. hodnote základnej úrokovej sadzby ECB zvýšenej o 8%-álnych bodov, čo v danom prípade predstavuje úroky z omeškania 9,25% ročne (8% + 1,25%).

V zhode so zásadou ochrany spotrebiteľa v tých právnych vzťahoch, ktoré sú založené na spotrebiteľských zmluvách, tak žalobcovi patrí právo len na zaplatenie čiastky 464,16 eur (437,60€ +26,56€) s úrokmi z úveru 437,60 eur vo výške 17,7% ročne a s úrokmi z omeškania z nesplatenj časti úveru a poplatkov vo výške 9,25% ročne od 21.5.2011. V zostávajúcom rozsahu právo žalobcu podlieha premlčaniu, preto mu priznané nebolo.

Uviedol, že výrok o trovách konania vyplýva z § 142 ods.2 O. s. p. a, že v danom prípade, žalobca bol neúspešný v prevažnej časti svojho nároku, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov konania, žalovanému ako procesne úspešnej strane v spore, žiadne preukázateľné trovy konania nevnikli, z uvedených dôvodov rozhodol, že žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania nemá.

Rozsudok napadol včas odvolaním žalobca z dôvodu, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu a jeho odôvodnením v rozsahu nepriznania sumy vo výške 1 905,54 eur, zmluvného úroku vo výške 17,70% ročne zo sumy 1 690,50 eur od 21.5.2011 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 1 663,94 eur od 21.5.2011 do zaplatenia a v rozsahu nepriznania náhrady trov konania, ktoré odôvodnil podľa § 205 ods.2 písm. a) O. s. p. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1, § 205 ods.2 písm. c) O.s.p. súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 205 ods.2 písm. d) O.s.p. súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 205 ods.2 písm. f) O.s.p. rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že súd mu priznal len časť žalovanej sumy vo výške 464,16 eur, že k uvedenej sume dospel tak, že aplikoval § 103 O. z., teda vyslovil, že plnenie bolo dohodnuté v splátkach a teda premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa ich zročnosti; nepriznal mu časť uplatneného nároku, keď na otázku premlčania aplikoval § 100 a nasl. O. z. a celkovo otázku premlčania posudzoval podľa tohto predpisu (jej začiatok a dĺžku trvania); v dôsledku čoho mu nepriznal ani trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Jeho návrh zamietol aj z dôvodu, že postupoval v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého znenie citoval. Ďalej citoval časť odôvodnenia rozhodnutia a v bode 17 odvolania uviedol, že podľa jeho názoru je na predmetný právny vzťah potrebné aplikovať právnu úpravu premlčania uvedenú v Obchodnom zákonníku. Tento názor odôvodňuje práve aj novým ustanovením O.

z., konkrétne § 52 ods.2 druhá veta. Týmto ustanovením zákonodarca podľa jeho názoru jasne určil, že pred účinnosťou novely O. z. uskutočnenej zákonom č. 102/2014 Z.z., teda pred 13.6.2014 sa v otázke posúdenia premlčania má použiť norma obchodného práva. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o predpis hmotného práva nemôže sa podľa jeho názoru použiť v konaní začatom 28.01.2013. V bode 18) sa vyjadril k možnosti posúdenia premlčania ex offio, tak ako to v konaní uskutočnil súd má rovnakú výhradu ako uviedol v predchádzajúcom „odstavci“. Podľa jeho názoru nie je možné toto ustanovenie použiť, pretože ide opäť o úpravu hmotnoprávnu, ktorá sa v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, nemôže použiť a to s ohľadom na zákaz retroaktivity a princíp právnej istoty účastníkov. V bode 19) uviedol, že má za to, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s., ako podnikateľ v oblasti, ktorá je prísne regulovaným podnikaním (bankovníctvom), je povinný riadiť sa kogentnými ustanoveniami právnych predpisov, od ktorých sa zmluvné strany ani dohodou nemôžu odchyliť. Poukázal na § 261 ods.3 písm. d) § 261 ods.1, § 262 ods.2, § 499 Obch. zák. (ich znenie citoval) a uviedol, že skutočnosť, že záväzok banky (jeho právneho predchodcu, na základe ktorého sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi finančné prostriedky s tým, že dlžník (žalovaný) sa poskytnuté finančné prostriedky zaväzuje vrátiť a zaplatiť úrok je vždy potrebné posudzovať podľa § 497 a nasl. Obch. zák. v spojení s § 261 ods.3 písm. d) ako tzv. absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov zhodne konštatovali najvyššie súdne inštanície v Slovenskej ako aj Českej republike, citoval právnu vetu rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 56/2007 a z rozhodnutí 5 Obo 12/2010, 1 Cdo 120/2010. Uviedol, že skutočnosť, že Zmluva o úvere bude vždy absolútnym obchodnoprávnym záväzkom, a to aj v prípade že jedna zo strán je spotrebiteľ konštatoval aj Ústavný súd ČR v konaní pod spisovou značkou II. ÚS 3711/11 (ktorého znenie uviedol). Obchodný zákonník obsahuje komplexnú právnu úpravu premlčania čo potvrdzuje aj rozsudok veľkého senátu obchodného kolégia českého Najvyššieho súdu z 18.6.2003, sp. zn. 35 Odo 619/2002 (uverejnený pod číslom 26/2004 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk) a uviedol v ňom vyslovený názor. Má za to, že s ohľadom na obdobie v ktorých boli tieto judikáty vydané (2000 až 2013) (pričom ich existuje oveľa väčšie množstvo, ktoré pre neúčelnosť a v zásade rovnaké znenie v tomto podaní neuvádzame) je zrejme, že súdy vyšších inštancií posudzujú konštantne úverový vzťah podľa právnej úpravy obsiahnutej v Obch. z. a to aj v otázke premlčania, nakoľko právna úprava premlčania nesmeruje k ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (viď napr. bod 42 tohto odvolania). Vzhľadom na to, že Obchodný zákonník obsahuje komplexnú právnu úpravu premlčania, má za to, že otázka premlčania v tomto prípade sa má posudzovať výhradne podľa relevantných ustanovení Obchodného zákonníka a nie je preto možné akékoľvek ustanovenia v úprave premlčania vytrhávať z kontextu a aplikovať na ne ustanovenia iného právneho predpisu a to zrejme iba ad hoc v prospech spotrebiteľa. Citoval znenie § 387, § 391 ods.1,2, § 397 Obch. z. a poukázal na článok JUDr. Lukáša Vymazala uverejneného v Obchodnoprávnej revue č. 2 ročník 2010, ktorý v ďalšom texte parafrázoval. Podľa názoru JUDr. Tomáša Vymazala, s ktorým sa on stotožňuje napr. ustanovenie O. z. o dĺžke základnej premlčacej doby nie je možné použiť. Trojročná premlčacia doba v O. z. nesmeruje k ochrane spotrebiteľa; Obchodný zákonník okrem iného zakotvuje obmedzenie premlčacej doby, Občiansky zákonník žiadne takéto obmedzenie nezakladá. Obchodný zákonník obsahuje ucelenú úpravu inštitútu premlčania. Odlišnosť úpravy inštitútu premlčania v Občianskom a Obchodnom zákonníku nemá nič spoločné so spotrebiteľskou ochranou, ale je výsledkom dvoch rôznych legislatívnych procesov ústiacich do dvoch rôznych kódexov bez ďalších súvislostí relevantných pre nastolenú problematiku. Domnieva sa, že ustanovenia O. z. upravujúce inštitút premlčania nie sú ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa, a to tak z hľadiska ich prijatia (cieľom úpravy nebola ochrana spotrebiteľa), ako aj z hľadiska ich obsahu ako celku. Ochrana spotrebiteľa je v právnom poriadku dostatočne zaistená ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách, adhézných zmluvách, výlučnou občianskoprávnou zodpovednosťou atď. - zdalo by sa absurdným, že by chcel zákonodarca spotrebiteľa chrániť ešte navyše tým, že nepripustí použitie tých ustanovení Obch. z., ktoré sú nahodilo „prísnejšie“ než im podobná ustanovenia O. z.. V opačnom prípade sa vytráca zmysel kategórie absolútnych obchodov. Pokiaľ zákonodarca chcel, aby sa takéto vzťahy riadili len obchodným zákonníkom, tak nemožno predpokladať, že zároveň sa takéto vzťahy (s výnimkou nevyhnutnou pre spotrebiteľské ustanovenia) nebudú pre jednu zmluvnú stranu obchodným zákonníkom riadiť v podstate vôbec (ad hoc „výhodných“ odchýlok je v O.z. viac). Tiež argumentom e ratione legis dospel k presvedčeniu, že úmyslom zákonodarcu nemohla byť aplikácia O. z. vždy, ak je to v prospech (výhodnejšie) zmluvnej strany, ktorá nie je podnikateľom. Navyše konkrétne inštitúty, ktoré by sa riadili úpravou občianskeho zákonníka vždy, zákonodarca mohol určiť zvlášť, ak by chcel, tak ako to urobil pri zodpovednosti a spoločných záväzkoch, resp. ako to zákonodarca urobil v poslednej novele Občianskeho zákonníka. V bode 41 uviedol, že z uvedených dôvodov je preto nepatričné podrad'ovať dĺžku premlčacej doby v Občianskom zákonníku pod ochranu spotrebiteľa. Takýmto prístupom by

získaval spotrebiteľ viac práv, než mu patrí podľa vyvážených európskych štandardov. Takýto prístup by postavil druhú zmluvnú stranu (podnikateľa) skoro do nerovnovážnej pozície subjektov, ktorého právny úkon, spravujúci sa určitými predstavami o normách, ktoré na daný vzťah dopadajú, môže byť kedykoľvek podlomené akýmkoľvek ustanovením, ktoré je obsiahnuté v Občianskom zákonníku, alebo v iných predpisoch, a ktoré z dôvodu výhodnosti (posudzovanej zrejme ad hoc) pre druhú zmluvnú stranu (nepodnikateľa) by malo modifikovať daný záväzkový vzťah riadiaci sa obchodným zákonníkom.

Svoj právny názor oprel aj o príslušnú judikatúru napr. o rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 24.7.2012, sp. zn.: 32Cdo 3337/2010, v ktorom sa vysporiadava s obdobnou situáciou, a to posúdením námietky premlčania zo zmluvy o úvere, pričom sa rovnako jedná o spotrebiteľskú zmluvu, poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31.5.2013, sp. zn.: 5Co 293/12, ktorý posudzoval, či sa v prejednávanej veci jedná o občiansko-právny vzťah, pre ktorý platí trojročná premlčacia doba alebo obchodno-právny vzťah so štvorročnou premlčacou dobou, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.3.2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012

K Uzneseniu Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19.6.2013 uviedol, že ten odmietol sťažnosť M. H., a.s. pre jej zjavnú neopodstatnenosť a nárokom samotným sa ani nezoberal, že na daný právny vzťah nemožno aplikovať Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2009 z 25.1.2011, v ktorom považoval voľbu obchodného zákonníka uvedením tejto voľby v Obchodných podmienkach za neprijateľnú, nakoľko túto voľbu nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. V danom prípade išlo o zmluvu o poskytovaní verejnej mobilnej siete. V posudzovanom prípade ide o zmluvu o úvere podľa § 497 Obch. zák. a aplikácia Obchodného zákonníka je založená priamo kogentným právnym predpisom (§ 263 ods.1 Obch. zák.) a nie dohodou strán. V tomto smere poukázal na uvádzané uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.3.2013, sp. zn.: 6MCdo/4/2012, ktoré vyslovene rieši otázku aplikácie Obchodného zákonníka a premlčania v prípadoch úverovej zmluvy podľa § 263 ods.1 Obchodného zákonníka, že cit. uznesenie NS SR plne v súlade s platnými predpismi na ochranu spotrebiteľa, ako aj so smernicami Európskych spoločenských zmlúv zameraných na ochranu spotrebiteľa. Nemožno teda akceptovať ani názor vyslovený, kedy sa opiera o Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2009 z 25.1.2011, nakoľko toto uznesenie sa vzťahuje na inú skutkovú a právnu situáciu a je aj z časového hľadiska staršie, (neobstál by preto ani argument o zmene názoru Najvyššieho súdu SR v tejto otázke).

V bode 49. nesúhlasí s určením počiatku, od ktorého začína plynúť premlčacia doba. Zo zmluvy o splátkovom úvere č. 06302812733 uzatvorenej medzi jeho právnym predchodcom - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že konečná splatnosť úveru je určená presným dátumom, a to 20.5.2011, teda premlčaciu dobu je možné počítať až od tohto dátumu a táto by uplynula 21.5.2015. Žalobca podal na súd návrh na vydanie platobného rozkazu 28.1.2013, teda ešte pred uplynutím premlčacej doby a opakovane (viď bod 31) citoval znenie § 391 ods.1 Obch. zák. a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 17.7.2008 sp. zn. 4 Obo 54/2007 ktorý rovnako posudzoval otázku počiatku plynutia premlčacej doby pri zmluve o úvere.

Nakoľko termín konečnej splatnosti úveru bol 21.5.2011 a on uplatnil žalobu na súde podaním zo 14.1.2013 (menej ako 2 roky po konečnej splatnosti úveru) nemohlo prísť z vyššie uvedených dôvodov k premlčaniu uplatnenej pohľadávky. Tiež poukázal na skutočnosť, že v zmysle článku 5.5.3 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom „Výška poslednej splátky bude tvorená zostatkom Pohľadávky Banky.“ Vzhľadom na skutočnosť, že jeho nárok je dôvodný v plnom rozsahu, nesúhlasí ani s rozhodnutím súdu o trovách konania a navrhuje, aby mu odvolací súd priznal náhradu tak trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu, ktoré špecifikoval a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Rozsudok, v jeho prvom výroku, nebol odvolaním napadnutý a nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok vo výroku, ktorým žaloba bola zamietnutá, v nadväzujúcom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo súd úplne zistil skutkový stav, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z cit. ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí.

Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľný. Súd v napadnutom rozsudku správne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O. s. p. a svoje úvahy, na základe ktorých dospel k právnym záverom, náležite odôvodnil.

Odvolačný dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods.2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

Podľa § 120 ods.1 tretia veta O. s. p. súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Súdna prax vykladá toto ust. tak, že súd nie je pri vykonávaní dôkazov odkázaný len na formálny návrh účastníka na vykonanie dôkazu, ale pripúšťa možnosť vykonať aj iné, účastníkmi konania nenavrhované dôkazy, pričom také vykonanie dôkazov je podmienené ich výnimočnosťou, ako aj ich nevyhnutnosťou pre rozhodnutie vo veci a ide o dôkazy, ktoré vyplynú z priebehu konania. Súd má iba možnosť vykonať aj účastníkmi konania neoznačené a nenavrhnuté dôkazy, ale nie povinnosť a preto iba od neho závisí, aby

v každom konkrétnom prípade posúdil, či výnimočne vykoná aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, avšak ak by bol v konaní takýto dôkaz potrebný a nevyhnutný a súd by o ňom vedel, bez ohľadu na návrhy účastníkov konania by musel výnimočne takýto dôkaz vykonať. Súd po takýchto dôkazoch nepátra, lebo je vecou účastníkov konania, aby ich vykonanie navrhli a aby sa starali o svoje práva. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že základný princíp nezávislosti súdu je potrebné dôsledne aplikovať aj na jeho postup podľa § 120 ods.1 tretia veta O. s. p. a v každom štádiu konania zväžiť, ktoré dôkazy - vzhľadom na uplatňovaný petit - treba výnimočne a nevyhnutne vykonať pre rozhodnutie vo veci. Takýto výklad uvedeného ust. nie je ani v rozpore s uznávanou a v praxi súdov aplikovanou a nespochybňovanou skutočnosťou, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy navrhované účastníkmi konania, keď ich vykonanie (nevykonanie) závisí od jeho hodnotenia s poukazom na § 132 O. s. p.

Žalobca v odvolaní neoznačuje konkrétny dôkaz, ktorý navrhoval už v konaní na súde prvého stupňa, ale nebol vykonaný a tiež neuvádza žiadne právne významné skutočnosti, ktoré sa mali vykonaním navrhovaného dôkazu zistiť, preto tento odvolací dôvod nie je daný.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je nutné poukázať na Rozsudok Najvyššieho súdu SR 3 MCdo 12/2014 z 21.4.2015, v ktorom zdôraznil, že pre posudzovanie premlčania prvostupňový súd musí vziať na zreteľ § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods.2 vetu tretiu O. z., podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia O. z., aj keď inak by sa mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1.5.2014. Odvolací súd sa s týmito závermi -mutatis mutandis v celom rozsahu stotožňuje.

Právny vzťah vzniknutý na základe uzatvorenej zmluvy sa spravoval aj ust. z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (k 15.6.2006).

Podľa § 1 ods.1 tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods.2 zákon sa nevzťahuje na zmluvy a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu, c) o poskytnutí úveru bez platby úroku a poplatkov, ktoré zabezpečujú splatenie úveru jednou splátkou, d) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzatvorených viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver, e) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov, f) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

Podľa § 1 ods. 3 zákon sa ďalej nevzťahuje na úver formou preddavku na bežný účet poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditné karty.

Poznámka pod bodom 1 k § 1 ods.2 cit. zák. odkazuje na § 497 až 507 Obch. zák., § 1 ods.2 písm. b) zákona č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov. Na základe uvedeného je zrejmé, že len tie úverové zmluvy na ktoré sa nevzťahuje z. č. 258/2001 Z. z., na tieto sa vzťahujú prísl. ust. Obch. z. a zák. o bankách. V dôsledku uvedeného je možné uzavrieť, že na ostatné (cit. zák. upravené) sa vzťahujú predpisy O. z. a teda aj prísl. ust. o premlčaní.

K použitému § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je potrebné zdôrazniť, že ide o právnu normu procesného charakteru, čo vyplýva z jej jazykového výkladu, z ktorého je zrejmé, že sa ňou ukladajú povinnosti (prihliadať aj bez návrhu) orgánu (väčšinou súd) pri rozhodovacej činnosti o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv na rozdiel od hmotnoprávných predpisov, ktoré o.i. stanovujú ako majú konať účastníci (zmluvné strany) občianskoprávneho vzťahu. To znamená, že cit. ust. bolo účinné v čase rozhodovania súdu a súd mal na neho prihliadať. Súd postupoval správne, keď pre určenie premlčania použil § 100, § 101 a § 103 O. z. a určil, že nárok žalobcu nie je premlčaný v časti dlhu zodpovedajúceho splátkam splatným v období od 20.2.2010 do 20.5.2011, čo zodpovedá sume 437,60 eur (16 x 27,35

eur) na istine úveru a sume 26,56 eur na poplatku za vedenie účtu (16 x 1,66 eur) a dohodnutých úrokov z úveru a z dlžnej sumy úveru a poplatkov, z ktorých priznal úroky z omeškania všetko od 21.5.2011. Nemožno prijať argumentáciu žalobcu, ktorý tvrdil, že konečná splatnosť úveru je určená presným dátumom, a to 20.5.2011, teda premlčaciu dobu je možné počítať až od tohto dátumu a táto by uplynula 21.5.2015, lebo z obsahu žaloby a zmluvy (č.l. 10) je zrejmé, že splátky mali byť realizované od 20.7.2006 pravidelne k 20. -ému dňu v mesiaci. Zo Všeobecných obchodných podmienok bod 7.6.1 písm. a/, b/ je zrejmé, že ak klient mešká so splátkou istiny alebo úrokov viac ako 10 dní je banka oprávnená podľa bodu a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaný sa dostal do omeškania s 5 splátkou splatnou 20.10.2006, tak žalobca resp. jeho právny predchodca mal a mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť už 1.11.2006, keďže žalovaný uhradil ešte jednu splátku 20.1.2008, opäť mal žalobca možnosť vyhlásiť mimoriadnu splátku k 1.2.2008. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca resp. právny predchodca si prvý raz mohol uplatniť právo na súde k 2.2.2008. Je na žalobcovi (resp. veriteľovi), aby si počínal tak, aby svoje práva uplatňoval riadne a včas, čo je aj funkciou premlčania, kedy sa povinnému subjektu uľahčuje jeho obrana proti právam, ktoré trvali dlhú dobu (iura vigilantiibus). Prvostupňový súd správne postupoval, ak priznal nárok za obdobie troch rokov späťne od podania žaloby, teda od 20.2.2010 do 20.5.2011, t. j. 16 mesiacov po 27,35 eur a 16 x poplatok za vedenie účtu po 1,66 eur s prísl..

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca v odvolacom konaní nemal úspech, preto nemá právo na náhradu trov konania a úspešnému žalovanému náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.